

LA PLANTA DEL TABAC

El procés de conreu

Aquesta fitxa vol donar a conèixer als alumnes quines són les fases que componen el procés del conreu de les plantes. Per tal de fer-ho, es treballarà el conreu de la planta de tabac a tall d'exemple.

El coneixement de les fases del conreu del tabac mostrarà així als alumnes quin és el procés bàsic de creixement de les plantes i les accions que es duen a terme perquè aquest sigui òptim.

Objectius

- Conèixer el procés de creixement de les plantes per mitjà de l'exemple del conreu del tabac.
- Conèixer les fases que integren el procés de conreu.
- Fer una aproximació al conreu del tabac a Andorra i la seva importància.

Guia de la fitxa

Presentació

Per introduir l'activitat es proposa fer una petita aproximació al procés de creixement de les plantes i les seves necessitats indicant les etapes següents:

- **Llavor:** Moltes plantes es reproduïxen per llavors. Dins la llavor, la planta es troba en estat de vida latent.
- **Germinació:** Quan la llavor cau en un medi favorable, s'obre i creix la petita planta des de dintre. Normalment les llavors necessiten humitat i terra per a germinar.
- **Creixement:** Per a créixer fins ser adultes a les plantes els cal aigua, llum i aliment.
- **Floració:** Les plantes adultes sanes produeixen flors per tal de poder reproduir-se.
- **Fructificació:** La fecundació de les flors produeix fruits que contindran les llavors de futures plantes de la mateixa espècie.

Altres aspectes a comentar són els diferents aprofitaments que es fan de les plantes i les seves parts com a aliments (hortalisses i fruites), teixits (cotó, lli, cànem...) o medicines (farigola, romaní, menta...)

Cal destacar també que, tot i que les plantes creixen de manera silvestre a la natura, des de l'antiguitat la humanitat ha realitzat diferents operacions per facilitar que les plantes que són profitoses puguin créixer en les millors condicions possibles. Aquest procés s'anomena conreu.

Desenvolupament de l'activitat

La fitxa planteja un exercici en el qual els alumnes hauran d'endregar les fases del conreu del tabac i relacionar-les amb la seva imatge. La realització és individual, tot i que després es farà una posada en comú entre tota la classe per acordar quin és l'ordre correcte.

Les fases que apareixen a l'exercici són, correctament ordenades:

1	Selecció de les millors llavors: Les llavors més grans donen plantes més grans. És per això que es trien molt bé les que es plantaran.	<i>[Imatge 1 llavors de tabac]</i>
2	Preparació dels planters: Els planters són petites cel·les de porexpan plenes de terra on es planten les llavors perquè germinin als hivernacles.	<i>[Imatge 5 planters]</i>
3	Preparació del camp: Mentre els plançons creixen als planters, es llaura el camp per poder trasplantar-los quan tinguin la mida adient.	<i>[Imatge 3 llaurada del camp]</i>
4	Trasplantament dels plançons al camp: Un cop els plançons són prou forts, es planten un a un al camp perquè creixin.	<i>[Imatge 9 trasplantament]</i>
5	Conreu del camp: Les plantes es reguen, fumiguen i adoben perquè creixin fortes i sanes.	<i>[Imatge 2 rec o fumigació]</i>
6	Escapçament de la flor: La producció de flors i fruits consumeix molta energia de la planta. Per evitar-ho i obtenir fulles més grans, es talla la flor quan apareix.	<i>[Imatge 6 escapçament]</i>
7	Collita de les plantes: Quan les plantes són prou grans, es cullen per assecar-les.	<i>[Imatge 7 collint]</i>
8	Assecat del tabac: Les fulles de tabac s'enfilen fent manyocs i es penjen perquè s'assequin.	<i>[Imatge 8 tabac penjat]</i>
9	Elaboració dels fardells de tabac: Un cop sec el tabac, se'n feien fardells d'entre 60 i 80 quilos que es venien a la fàbrica.	<i>[Imatge 4 fent fardells]</i>

En acabar l'activitat

Un cop finalitzada l'activitat, es proposen algunes qüestions per comentar amb els alumnes i aprofundir el tema. Són les següents:

- Quins altres vegetals coneixes que es conreen per aprofitar-los després?
Enumera'n tres.
El llistat de productes es amplíssim. En la resposta es pot demanar als alumnes que indiquin amb quines finalitats es conreen i quina part de la planta s'aprofita.
- Seria possible obtenir aquests productes saltant-nos alguna de les fases del conreu? Per què?
Hi ha fases de conreu indispensables (plantar, regar...) i d'altres orientades a aconseguir un creixement millor de la planta (elaboració de planters, llaurada, adob...).
- Creus que tots els conreus segueixen el mateix procés que el tabac?
El tabac segueix les fases bàsiques del conreu de qualsevol vegetal, però l'escapçament de la flor i l'assecat no són fases generals, ja que no tindrien sentit en plantes que es conreen pels seus fruits o que es consumeixen fresques.

Per anar més enllà

Altres propostes que es poden realitzar a la classe al voltant dels usos de les plantes i el seu conreu són:

- Plantar una llavor en un got per veure'n el creixement.
- Fer un herbari de plantes indicant els seus usos.
- Portar diferents plantes de casa en tests i observar-ne les parts.